

ЗВІТ

за результатами моніторингового дослідження
обласних політик і програм з питань соціального захисту населення,
зокрема внутрішньо переміщених осіб

Вороновицька селищна територіальна громада
Вінницька область

2024

Зміст

Терміни та скорочення.....	2
Вступ.....	2
Методологія дослідження.....	3
Результати огляду місцевих політик і програм у сфері соціального захисту.....	4
<i>Інформація щодо аналізу відкритих джерел.....</i>	4
<i>Підсумкова таблиця щодо аналізу відкритих джерел.....</i>	5
<i>Інформація про чинні програми місцевого рівня у напрямі соціальної підтримки і захисту населення.....</i>	6
<i>Інформація щодо забезпечення виконання заходів місцевих цільових програм підтримки ВПО відповідними фінансовими та організаційними ресурсами.....</i>	10
<i>Інформація про чинні НПА, спрямовані на соціальну підтримку і захист населення, надання додаткових гарантій та пільг.....</i>	11
<i>Підсумкова таблиця щодо проаналізованих місцевих нормативно-правових актів.....</i>	11
<i>Підсумкова таблиця щодо включення до програм і місцевих нормативно-правових актів ВПО, врахування їхніх потреб та інтересів.....</i>	12
<i>Аналіз наявних програм, проєктів програм і місцевих НПА на предмет включення до них ВПО, дотримання їхніх прав, врахування потреб та інтересів.....</i>	12
Висновки за результатами проведеного аналізу місцевих політик і програм у сфері соціального захисту.....	13
Рекомендації.....	13

Терміни та скорочення

ВПО — внутрішньо переміщені особи
НПА — нормативно-правовий акт
СТГ — селищна територіальна громада
ОМС — органи місцевого самоврядування
АТО — антитерористична операція
ООС — операція Об'єднаних сил

Вступ

Команда благодійної організації «Благодійний фонд “Стабілізуєш Суппорт Сервісез”» у межах проєкту «Підтримка спроможності системи соціального захисту населення щодо реєстрації внутрішньо переміщених осіб», який реалізується за підтримки Агентства ООН у справах біженців в Україні, провела дослідження місцевих політик у сфері соціального захисту ВПО, які реалізуються у Вороновицькій селищній територіальній громаді.

Цей моніторинг дає змогу оцінити наявність, доступність та ефективність цільових програм і місцевих політик у напрямі соціального захисту ВПО, виявити позитивні практики і сфери розвитку. Проведення моніторингу дозволяє зважити сильні та слабкі сторони місцевої політики щодо соціальної підтримки населення. Такий документ може стати основою розроблення та впровадження подальших змін при визначенні пріоритетних заходів, спрямованих на соціальну підтримку ВПО. Це сприяє продуктивній діяльності Ради з питань ВПО та створенню базису для адвокатування змін.

Кінцевим результатом моніторингового дослідження є надання пропозицій та рекомендацій для місцевих органів влади та/або громадських організацій щодо вдосконалення наявних політик і програм з метою забезпечення кращого соціального захисту ВПО.

Станом на 18.03.2024 на обліку у відділі охорони здоров'я та соціального захисту населення Вороновицької селищної ради перебувають 332 ВПО, зокрема 103 дитини віком до 18 років, 135 людей працездатного віку (з них 29 працюють), 106 безробітних, 88 пенсіонерів, 5 багатодітних сімей, 10 людей з інвалідністю.

Методологія дослідження

Мета дослідження

Оцінка наявності, доступності та впливу місцевих програм і політик у сфері соціального захисту ВПО, а саме виявлення сильних сторін, слабких місць, можливостей для поліпшення якості надання соціальної підтримки ВПО на місцевому рівні, подолання викликів, спричинених внутрішнім переміщенням.

Дослідження прагне надати рекомендації щодо оптимізації ресурсів, підвищення доступності та ефективності послуг, а також забезпечення справедливого, інклюзивного, з урахуванням життєвих обставин підходу до задоволення потреб ВПО. Це сприятиме їхній соціальній адаптації та інтеграції, покращенню якості їхнього життя.

Об'єкт дослідження

Місцеві політики та програми у сфері соціального захисту, спрямовані на ВПО, з акцентом на аналіз механізмів урахування та дотримання їхніх прав і законних інтересів.

Предмет дослідження

1. Чинні місцеві цільові програми, спрямовані на соціальну підтримку і захист населення, місцеві цільові програми підтримки ВПО.
2. Проекти програм, планів заходів, спрямованих на соціальну підтримку населення, зокрема ВПО.
3. Чинні місцеві НПА (рішення, розпорядження тощо), спрямовані на соціальну підтримку і захист населення, надання додаткових гарантій та пільг.
4. Чинні місцеві НПА (рішення, розпорядження тощо), спрямовані на соціальний захист, адаптацію та інтеграцію ВПО, надання додаткових гарантій і пільг.
5. Звіти з виконання обласних програм/заходів, спрямованих на соціальну підтримку населення та ВПО.
6. Інші місцеві акти та документи (і проекти), що прямо чи опосередковано спрямовані на захист прав та інтересів або підтримку ВПО.

Завдання дослідження

- Проаналізувати місцеві цільові програми, спрямовані на соціальну підтримку та захист населення, зокрема щодо включення до них ВПО та врахування їхніх потреб.
- Проаналізувати місцеві цільові програми (проекти програм, заходів) підтримки ВПО, зокрема щодо дотримання їхніх прав та законних інтересів.
- Визначити, чи забезпечується виконання заходів місцевих цільових програм, спрямованих на підтримку ВПО, відповідними фінансовими та організаційними ресурсами.
- Проаналізувати місцеві НПА, спрямовані на соціальний захист населення, надання додаткових соціальних гарантій та пільг, зокрема щодо включення до них ВПО і врахування їхніх потреб.
- Проаналізувати місцеві НПА, спрямовані на соціальний захист, адаптацію та інтеграцію ВПО, зокрема щодо дотримання їхніх прав та законних інтересів.
- Виявити у цільових програмах та НПА недоліки у дотриманні прав ВПО, врахуванні їхніх потреб і законних інтересів.
- Визначити потреби у внесенні змін до цільових програм та НПА з метою включення до них ВПО, врахування їхніх потреб і законних інтересів.
- Напрацювати відповідні рекомендації для органів виконавчої влади та ОМС щодо внесення змін і доповнень до чинних місцевих програм та НПА, розроблення нових для подальшого використання Радою з питань ВПО під час проведення адвокаційних кампаній.

Результати огляду місцевих політик та програм у сфері соціального захисту

Інформація щодо аналізу відкритих джерел

[Офіційний сайт](#) Вороновицької селищної ради має середній рівень необхідної інформації про програми та інші НПА, спрямовані на соціальну підтримку населення. Він містить вкладки з переліком розпоряджень селищного голови, рішень сесій селищної ради та її виконавчого комітету з розбивкою за роками, з можливістю завантаження і перегляду.

На сайті наявні прямі посилання на програми за тематикою, але відсутні прямі посилання на тематичні НПА. Немає можливості ознайомитися з НПА щодо надання додаткових пільг, соціальних гарантій, зокрема ВПО, що ускладнюється необхідністю пошуку в архіві чинних НПА. Також немає доступної інформації про можливості ВПО скористатися допомогою в межах чинних програм.

Підсумкова таблиця щодо аналізу відкритих джерел

Область / населений пункт, громада	Назва місцевого органу влади або інституції соціального захисту населення, посилання на сайт	Чи є на сайті окремий розділ щодо ВПО (так/ні)	Чи є на сайті окремий розділ щодо соціального захисту		Чи є на сайті окремий розділ щодо НПА, які надають додаткові гарантії / пільги		Доступність інформації щодо програм соціального захисту населення та ВПО		Доступність інформації щодо НПА, які надають додаткові гарантії / пільги населенню та ВПО	
			Населення (так/ні)	ВПО (так/ні)	Населення (так/ні)	ВПО (так/ні)	Зазначити (легко, середня / висока складність, інформація недоступна)	Можливо завантажити (так/ні)	Зазначити (легко, середня / висока складність, інформація недоступна)	Можливо завантажити (так/ні)
Вінницька обл., Вороновицька СТГ	Вороновицька селищна рада votg.gov.ua/rada	Ні	Ні	Ні	Так	Ні	Середня складність	Так	Низька складність	Так

Інформація про чинні програми місцевого рівня у напрямі соціальної підтримки і захисту населення

Комплексна програма соціального захисту населення та розвитку соціальних послуг Вороновицької територіальної громади на 2024 рік (затверджена Рішенням Вороновицької селищної ради від 21.12.2023 № 4439).

Мета Програми: реалізація державної політики у сфері соціального захисту населення, підтримка найбільш вразливих верств населення, забезпечення функціонування системи надання базових соціальних послуг вразливим групам громади, вирішення першочергових питань щодо соціального захисту жителів Вороновицької СТГ.

Основні цілі Програми:

- Забезпечення додаткових гарантій вразливим верствам населення для надання соціальної підтримки; пом'якшення негативного впливу таких факторів, як безробіття, важкі хвороби, малозабезпеченість, стихійні лиха тощо.
- Всебічний захист законних прав, вікових та інших інтересів ветеранок і ветеранів війни, вшанування та увічнення героїчного подвигу захисниць і захисників України, створення умов для ефективної роботи Організації ветеранів України, надання їй фінансової підтримки для забезпечення здійснення статутних завдань.
- Створення та забезпечення функціонування системи надання базових соціальних послуг вразливим групам населення громади, зокрема сім'ям з дітьми, що опинилися у складних життєвих обставинах, відповідно до їхніх потреб, забезпечення доступності та якості послуг відповідно до державних стандартів.

Програма прагне забезпечити розв'язання соціальних проблем громади. У цьому процесі застосовуються принципи системності та комплексності, координується взаємодія структурних підрозділів, громадських організацій і безпосередньо громадськості. Такий підхід до політики соціального захисту населення здійснюється шляхом координації зусиль усіх соціальних служб, комунальних підприємств, організацій та установ у справі захисту конституційного права на належний рівень життя, поліпшення соціально-економічних умов життя.

З огляду на умови сьогодення, визначені пріоритетні напрями Програми:

- Удосконалення системи соціального захисту обслуговування людей, які перебувають у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої допомоги.
- Забезпечення соціального захисту незахищених верств населення та людей з інвалідністю.
- Забезпечення першочергового влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, виховання дітей в сім'ях (усиновлення, опіка, піклування, прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу).
- Забезпечення виплати грошової компенсації фізичним особам, які надають послуги людям похилого віку, людям з інвалідністю, зокрема дітям з інвалідністю, хворим, які не здатні до самообслуговування і потребують стороннього догляду (відповідно до Постанови КМУ від 23.09.2020 № 859 «Деякі питання призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на професійній основі»).
- Підвищення рівня соціального захисту ветеранок і ветеранів праці.
- Поліпшення медичного обслуговування населення.

За напрямом «Матеріальна допомога» передбачене:

- Надання матеріальної допомоги сім'ям, які проживали на території Вороновицької територіальної громади, на поховання загиблих (померлих) внаслідок війни Російської Федерації проти України.
- Відшкодування витрат на виготовлення та встановлення надгробків загиблим в АТО, внаслідок війни Російської Федерації проти України.
- Надання матеріальної допомоги сім'ям на поховання працездатних непрацюючих людей.
- Надання одноразової матеріальної допомоги на лікування, зокрема на проведення складних хірургічних операцій в поточному році.
- Надання грошової допомоги для відзначення ювілейних дат довгожителів (85, 90, 95, 100 і більше років).
- Надання одноразової матеріальної допомоги людям, які постраждали внаслідок пожежі, стихійного лиха.

- Надання допомоги при народженні в сім'ї одночасно трьох і більше дітей.
- Забезпечення заходів щодо протидії торгівлі людьми, насильства в сім'ї, насильства за ознакою статі, гендерної рівності чоловіків і жінок:
  - проведення тематичних уроків з учнями старших класів щодо протидії торгівлі людьми, домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, гендерної рівності;
  - розміщення у засобах масової інформації повідомлень щодо протидії торгівлі людьми, домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі;
  - надання соціально-психологічної допомоги людям, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, соціальних послуг з консультування, кризового та екстреного втручання, соціальної профілактики відповідно до потреб.
- Забезпечення заходів щодо вшанування жінок, яким присвоєне почесне звання України «Мати-героїня».
- Забезпечення заходів щодо організації поховання знайдених громадян, від поховання яких відмовилися рідні, людей без певного місця проживання, померлих самотніх людей, які мешкали на території Вороновицької територіальної громади і не отримували пенсію та соціальні виплати, що дають право на допомогу на поховання в Пенсійному фонді України або Управлінні соціального захисту населення.
- Забезпечення надання пільг з послуг зв'язку окремим категоріям людей згідно з чинним законодавством.
- Забезпечення перевезень людей з-поміж пільгових категорій на приміському маршруті.

Напрямок «Матеріальна допомога» включає:

- Надання одноразової матеріальної допомоги.
- Передплату періодичних видань.
- Надання матеріальної допомоги рідним хворим ветеранам і ветеранів.

Програма соціально-економічного розвитку Вороновицької селищної територіальної громади на 2024 рік (затверджена Рішенням Вороновицької селищної ради від 21.12.2023 № 4444).

Мета Програми: підтримка заходів, спрямованих на соціально-економічний розвиток населених пунктів Вороновицької СТГ; прискорене відновлення, стабілізація економічного розвитку та поступове його нарощення, створення сприятливих умов для діяльності усіх суб'єктів господарювання; оновлення і розвиток об'єктів критичної та соціальної інфраструктури громади, забезпечення оборони і безпеки; впровадження енергоефективних і ресурсощадних заходів.

Пріоритет Програми — створення умов для повноцінного функціонування та розвитку територіальної громади, зокрема шляхом підвищення рівня добробуту і якості життя населення, забезпечення позитивних зрушень в економіці, підвищення її конкурентоспроможності як основи збалансованого зростання стандартів та показників економічного розвитку.

Основні напрями заходів у межах Програми: підвищення рівня безпеки населення і територій, цивільний захист і техногенна безпека, забезпечення екологічної безпеки та сталого економічного розвитку; зростання конкурентоспроможності економіки громади, підвищення соціальних стандартів та якості життя, соціальний захист окремих категорій громадян (шляхом виявлення людей з інвалідністю, пенсіонерів та одиноких непрацездатних людей, які потребують допомоги і підтримки); всебічна підтримка вразливих верств населення та важкохворих шляхом виплати адресної допомоги, надання передбачених законодавством пільг і компенсацій, забезпечення безкоштовними (пільговими) медичними препаратами; організація заходів, спрямованих на підвищення рівня професійної компетентності працівниць/ників, відповідальних за роботу з вразливими категоріями населення та за надання адміністративних послуг соціального характеру; надання допомоги учасницям та учасникам ООС; компенсація витрат на перевезення пільгових категорій населення громади; розвиток громадянського суспільства.

[Програма «Заходи з підтримки культурного середовища Відділу охорони здоров'я та соціального захисту населення Вороновицької селищної ради на 2024 рік» \(затверджена Рішенням Вороновицької селищної ради від 21.12.2023\).](#)

Метою Програми є придбання новорічних подарунків для дітей територіальної громади та дітей ВПО протягом IV кварталу 2024 року. Розроблена для забезпечення соціальної турботи про дітей Вороновицької СТГ.

[Рішення виконавчого комітету Вороновицької селищної ради «Про створення Ради з питань внутрішньо переміщених осіб при виконавчому комітеті Вороновицької селищної ради» \(від 13.12.2023 № 670\).](#)

Цим Рішенням створено консультативно-дорадчий орган — Раду з питань ВПО, а також затверджено її склад (11 людей, зокрема 4 ВПО).

Метою створення Ради з питань ВПО — налагодження ефективної взаємодії органів виконавчої влади, ОМС з громадськістю, врахування громадської думки під час реалізації державної політики у сфері підтримки ВПО у Вороновицькій СТГ.

Інформація щодо забезпечення виконання заходів місцевих цільових програм підтримки ВПО відповідними фінансовими та організаційними ресурсами

[Щорічний \(проміжний\) звіт за 2023 рік «Про роботу з ВПО за 2023 рік» \(затверджений Рішенням Виконавчого комітету Вороновицької селищної ради від 13.12.2023 № 657\).](#)

Із залученням благодійних організацій проводились ремонтні роботи санвузлів, придбання будівельних матеріалів, меблів і техніки, облаштування кухні, кімнат для проживання. Створено групу для надання інформації ВПО. Напередодні новорічних свят вручені подарунки дітям.

На офіційному сайті Вороновицької селищної ради інформація про стан виконання заходів проаналізованих програм СТГ відсутня, складність її отримання — висока.

Інформація про чинні НПА, спрямовані на соціальну підтримку і захист населення, надання додаткових гарантій та пільг

На офіційному сайті Вороновицької селищної ради інформація про НПА, спрямовані на соціальну підтримку та захист населення, відсутня, складність її отримання дуже висока.

Водночас протягом 2023 року 30 мешканців громади надали прихисток ВПО у межах Програми «Прихисток» (Постанова КМУ від 19.03.2022 № 333) та отримали компенсацію за житлово-комунальні послуги. Компенсацію провадило Товариство Червоного Хреста.

Підсумкова таблиця щодо проаналізованих місцевих нормативно-правових актів

<i>Область / населений пункт, громада</i>	<i>Всього НПА (зокрема проєктів НПА)</i>		<i>З них за тематикою</i>				
	<i>Регіональні, місцеві програми</i>	<i>Місцеві НПА щодо надання додаткових пільг, соціальних гарантій тощо</i>	<i>Програми щодо підтримки населення</i>	<i>Програми щодо підтримки ВПО</i>	<i>НПА, спрямовані на додаткову підтримку населення</i>	<i>НПА, спрямовані на додаткову підтримку ВПО</i>	<i>Проєкти НПА щодо підтримки ВПО</i>
Вінницька обл., Вороновицька СТГ	4	1	2	0	1	1	0

Підсумкова таблиця щодо включення до програм і місцевих нормативно правових актів ВПО, врахування їхніх потреб та інтересів

<i>Область / населений пункт, громада</i>	<i>Програми та НПА щодо підтримки населення</i>			<i>Програми (зокрема проєкти) та НПА щодо підтримки ВПО</i>	
	<i>Всього</i>	<i>З них містять заходи та положення щодо підтримки ВПО</i>	<i>З них потребують внесення змін або доповнень</i>	<i>Всього</i>	<i>З них потребують внесення змін або доповнень</i>
Вінницька обл., Вороновицька СТГ	1	1	0	0	0

Аналіз наявних програм і проєктів програм, місцевих НПА на предмет включення до них ВПО, дотримання їхніх прав, врахування потреб та інтересів

Комплексна програма соціального захисту населення та розвитку соціальних послуг Вороновицької територіальної громади на 2024 рік (затверджена Рішенням Вороновицької селищної ради від 21.12.2023 № 4439) не опікується питаннями ВПО.

Програма соціально-економічного розвитку Вороновицької селищної територіальної громади на 2024 рік (затверджена Рішенням Вороновицької селищної ради від 21.12.2023 № 4444) не опікується питаннями ВПО.

Програма «Заходи з підтримки культурного середовища Відділу охорони здоров'я та соціального захисту населення Вороновицької селищної ради на 2024 рік» (затверджена Рішенням Вороновицької селищної ради від 21.12.2023) передбачає придбання новорічних подарунків для дітей ВПО на загальну суму 20 000,00 грн.

Висновки за результатами проведеного аналізу місцевих політик і програм у сфері соціального захисту

Під час проведення моніторингу було проаналізовано чотири програми, три з яких спрямовані на соціальний захист, одна — НПА щодо іншої підтримки ВПО. За результатами моніторингу можна дійти висновку про недостатність програм і заходів, спрямованих на соціальну підтримку ВПО, які проживають на території Вороновицької СТГ.

Більша частина програм містить заходи, які опікуються підтримкою інших вразливих категорій населення. Комплексна програма соціального захисту населення та розвитку соціальних послуг Вороновицької територіальної громади на 2024 рік — основна, в межах якої здійснюється надання соціальної підтримки іншим категоріям населення.

Рекомендації

1. З метою усунення перешкод для отримання послуг, пільг, допомог окремими категоріями населення, зокрема ВПО, внести зміни до відповідних місцевих цільових програм, а також до місцевих НПА, які визначають порядок надання послуг, пільг, допомог, компенсацій окремим категоріям населення, в частині спрощення доступу до таких гарантій, оптимізації переліків документів тощо.
2. Для покращення доступу ВПО до інформації про їхні права, законні інтереси та додаткові гарантії переглянути структуру офіційного сайту Вороновицької селищної ради, створити окремий розділ з оперативною інформацією для ВПО, спростити пошук актів Вороновицької селищної ради за тематикою.
3. З метою посилення соціального захисту ВПО переглянути зміст чинних місцевих цільових програм і передбачити відповідні заходи, спрямовані на підтримку ВПО (для забезпечення виконання Стратегії державної політики щодо внутрішнього переміщення на період до 2025 року, затвердженої КМУ від 07.04.2023 № 312-р). Це дозволить зменшити соціальну напругу серед ВПО та підвищити якість їхнього життя.
4. Внести доповнення до Комплексної програми соціального захисту населення та розвитку соціальних послуг Вороновицької територіальної громади на 2024 рік (затверджена Рішенням

Вороновицької селищної ради від 21.12.2023 № 4439): додати таку вразливу категорію населення, як ВПО, передбачити види допомог для ВПО.

5. Долучати до розроблення та погодження проєктів місцевих програм або інших НПА представників з числа членів Ради з питань ВПО при виконавчому комітеті Вороновицької селищної ради.

Дослідження провела Благодійна організація «Благодійний фонд “Стабілізаційний Суппорт Сервісес”» у лютому – червні 2024 року за фінансування Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН).

Зміст цієї публікації є виключно відповідальністю БО «БФ “ССС”» та не може використовуватися, щоб відобразити думку Агентства.

Підпишіться на наш фонд у соціальних мережах, щоби слідкувати за дослідженнями системи соціального захисту населення, отримувати новини щодо допомоги постраждалим людям в Україні та дізнаватися про актуальні зміни законодавства.

НАШ САЙТ:

<https://sss-ua.org>

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:

info@radnyk.org

FACEBOOK:

[@stabilizationsupportservices](https://www.facebook.com/stabilizationsupportservices)

INSTAGRAM:

[@stabilizationsupportservices](https://www.instagram.com/stabilizationsupportservices)

TELEGRAM:

[@SSS_Ukraine](https://www.telegram.com/@SSS_Ukraine)

TWITTER:

[@SSS_Ukraine](https://www.twitter.com/@SSS_Ukraine)